

๔.๓ โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล

๑. ความเป็นมา

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศในการเพิ่มประสิทธิภาพการศึกษา การเรียนรู้และสร้างความเพลิดเพลินให้แก่เด็กป่วยด้วยโรคเรื้อรังที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเป็นเวลานาน จึงทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้คณะกรรมการมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ ดำเนินโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาลขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยนำร่องในโรงพยาบาลจำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลเลิดสิน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ และสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี หลังจากนั้นกระทรวงสาธารณสุขโดยกรมการแพทย์ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ สวทช. และมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ ได้ขยายการดำเนินงานออกไปยังโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลจังหวัดทั่วทุกภาค วัตถุประสงค์ของการดำเนินโครงการฯ เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของเด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาลให้ได้รับโอกาสการศึกษาต่อเนื่องและเท่าเทียมผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้มาตรฐาน พัฒนาศักยภาพบุคลากรการแพทย์และครูให้มีทักษะในการดูแลเด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาล ขยายและเพิ่มเครือข่ายสถานพยาบาลโดยความร่วมมือแบบบูรณาการจากภาคส่วนต่าง ๆ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีโรงพยาบาลที่สมัครเข้าร่วมโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล จำนวน ๑๐ แห่ง ใน ๑๐ จังหวัด ได้แก่ (๑) โรงพยาบาลหนองคาย (๒) โรงพยาบาลราชบุรี (๓) โรงพยาบาลยโสธร (๔) โรงพยาบาลสกลนคร (๕) โรงพยาบาลแพร่ (๖) โรงพยาบาลตรัง (๗) โรงพยาบาลพิจิตร (๘) โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ (๙) โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน (๑๐) โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ (๑๑) โรงพยาบาลบึงกาฬ รวมมีศูนย์การเรียนรู้ในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาลทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนทั้งสิ้น ๗๐ แห่ง ใน ๖๒ จังหวัด ดังนี้

ปีที่เข้าร่วมโครงการ	โรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการ	จังหวัด	สังกัด
พ.ศ. ๒๕๓๘	๑. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	กรุงเทพฯ	สภากาชาดไทย
พ.ศ. ๒๕๔๐	๒. สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี	กรุงเทพฯ	กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๔๑	๓. โรงพยาบาลเลิดสิน ๔. โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่	กรุงเทพฯ เชียงใหม่	กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. ๒๕๔๘	๕. โรงพยาบาลพหลพลพยุหเสนา ๖. โรงพยาบาลขอนแก่น ๗. โรงพยาบาลหาดใหญ่ ๘. โรงพยาบาลชลบุรี	กาญจนบุรี ขอนแก่น สงขลา ชลบุรี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๕๑	๙. โรงพยาบาลพุทธชินราช ๑๐. โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ๑๑. โรงพยาบาลพระจอมเกล้า ๑๒. โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ๑๓. โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ ๑๔. โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช	พิษณุโลก เชียงราย เพชรบุรี นครราชสีมา อุบลราชธานี นครศรีธรรมราช	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ปีที่เข้าร่วมโครงการ	โรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการ	จังหวัด	สังกัด
พ.ศ. ๒๕๕๓	๑๕. โรงพยาบาลวิเศษชัยชาญ	อ่างทอง	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๕๔	๑๖. โรงพยาบาลศิริราช	กรุงเทพฯ	มหาวิทยาลัยมหิดล สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
	๑๗. โรงพยาบาลศรีสะเกษ	ศรีสะเกษ	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๑๘. โรงพยาบาลปัตตานี	ปัตตานี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๕๖	๑๙. โรงพยาบาลชัยภูมิ	ชัยภูมิ	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๒๐. โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	ปราจีนบุรี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๒๑. โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสระแก้ว	สระแก้ว	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๒๒. โรงพยาบาลกาฬสินธุ์	กาฬสินธุ์	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๕๗	๒๓. โรงพยาบาลสระบุรี	สระบุรี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๒๔. โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๒๕. โรงพยาบาลอุดรดิตถ์	อุดรดิตถ์	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๒๖. โรงพยาบาลอุดรธานี	อุดรธานี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๗. โรงพยาบาลสุราษฎร์ธานี	สุราษฎร์ธานี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๒๘. โรงพยาบาลตากสินมหาราช	ตาก	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๒๙. โรงพยาบาลเจ้าพระยายมราช	สุพรรณบุรี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๕๙	๓๐. โรงพยาบาลพะเยา	พะเยา	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๓๑. โรงพยาบาลเลย	เลย	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๖๐	๓๒. โรงพยาบาลราชวิถี	กรุงเทพฯ	กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
	๓๓. โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า	นนทบุรี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๓๔. โรงพยาบาลยะลา	ยะลา	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๓๕. โรงพยาบาลกระบี่	กระบี่	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๓๖. โรงพยาบาลพระนารายณ์มหาราช	ลพบุรี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๓๗. โรงพยาบาลเสนา	พระนครศรีอยุธยา	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๓๘. โรงพยาบาลนครพนม	นครพนม	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๓๙. โรงพยาบาลมหาสารคาม	มหาสารคาม	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	๔๐. โรงพยาบาลตราด	ตราด	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
	พ.ศ. ๒๕๖๑	๔๑. โรงพยาบาลพัทลุง	พัทลุง
๔๒. โรงพยาบาลน่าน		น่าน	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๔๓. โรงพยาบาลเพชรบูรณ์		เพชรบูรณ์	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๔๔. โรงพยาบาลพระปกเกล้า		จันทบุรี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๔๕. โรงพยาบาลลำปาง		ลำปาง	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๔๖. โรงพยาบาลลำพูน		ลำพูน	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ปีที่เข้าร่วมโครงการ	โรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการ	จังหวัด	สังกัด
	๔๗. โรงพยาบาลอ่างทอง ๔๘. โรงพยาบาลปทุมธานี	อ่างทอง ปทุมธานี	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๖๒	๔๙. โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ๕๐. โรงพยาบาลชัยนาทนเรนทร ๕๑. โรงพยาบาลสิงห์บุรี ๕๒. โรงพยาบาลวชิระภูเก็ต ๕๓. โรงพยาบาลพังงา ๕๔. โรงพยาบาลตรัง ๕๕. โรงพยาบาลระนอง ๕๖. โรงพยาบาลร้อยเอ็ด ๕๗. โรงพยาบาลบุรีรัมย์ ๕๘. โรงพยาบาลสุรินทร์ ๕๙. โรงพยาบาลสมุทรปราการ ๖๐. โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา	นครสวรรค์ สิงห์บุรี ชัยนาท ภูเก็ต พังงา ตรัง ระนอง ร้อยเอ็ด บุรีรัมย์ สุรินทร์ สมุทรปราการ พระนครศรีอยุธยา	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๖๓	๖๑. โรงพยาบาลหนองคาย ๖๒. โรงพยาบาลราชบุรี ๖๓. โรงพยาบาลยโสธร ๖๔. โรงพยาบาลสกลนคร ๖๕. โรงพยาบาลแพร่ ๖๖. โรงพยาบาลพิจิตร ๖๗. โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์ ๖๘. โรงพยาบาลศรีสะเกษ ๖๙. โรงพยาบาลนครพิงค์ * ๗๐. โรงพยาบาลบึงกาฬ	หนองคาย ราชบุรี ยโสธร สกลนคร แพร่ พิจิตร นราธิวาส แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ บึงกาฬ	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หมายเหตุ: โรงพยาบาลที่เข้าร่วมทั้งหมด ๖๙ แห่ง มีทั้งศูนย์การเรียนสำหรับเด็กในโรงพยาบาลของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และศูนย์การเรียนในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล ยกเว้นโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จัดให้มีศูนย์การเรียนสำหรับเด็กในโรงพยาบาลครบ ๗๗ จังหวัด มีจำนวนศูนย์การเรียนฯ ทั้งหมด ๘๗ แห่ง และจัดสรรอัตราครูประจำศูนย์การเรียนฯ จังหวัดละ ๑ อัตรา โดยมีโรงพยาบาลที่มีทั้งศูนย์เรียนสำหรับเด็กในโรงพยาบาลของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และศูนย์การเรียนในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล จำนวน ๖๙ แห่ง ยกเว้นโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเฉพาะศูนย์การเรียนในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล ดังนั้นในปัจจุบันจึงมีศูนย์การเรียนสำหรับเด็กป่วยในโรงพยาบาลกระจายอยู่ทั่วประเทศ ดังนี้

- ศูนย์การเรียนสำหรับเด็กในโรงพยาบาล จัดตั้งโดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน ๘๗ แห่ง ใน ๗๗ จังหวัด
- ศูนย์การเรียนในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล ที่กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้ดำเนินการขยายเครือข่ายศูนย์การเรียนฯ มีจำนวน ๗๐ แห่ง ใน ๖๒ จังหวัด โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จะขยายเครือข่ายศูนย์การเรียนฯ ให้ครบใน ๗๗ จังหวัด

๒. ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์การเรียนรู้ฯ

(๑) ข้อมูลบุคลากร

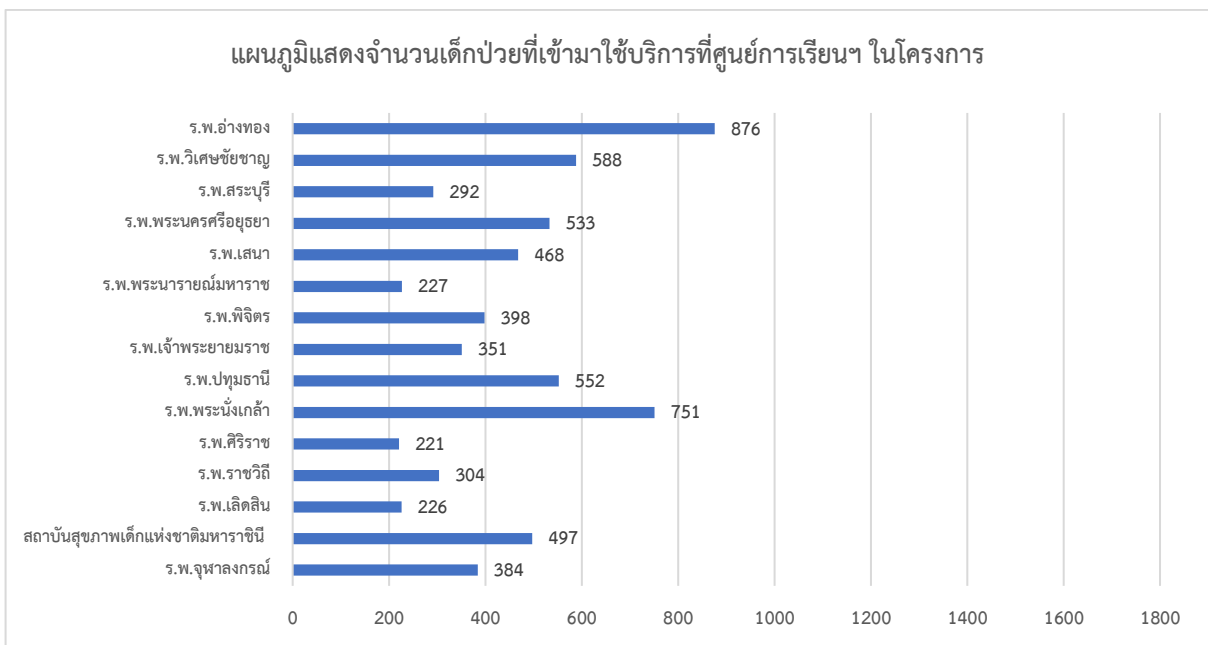
- กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมการแพทย์ ได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ฯ ทำงานร่วมกับโรงพยาบาลที่จะพัฒนาและสร้างระบบรองรับการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ฯ
- กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา/ประจำจังหวัด ได้สนับสนุนครูผู้สอนเด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาล ณ ศูนย์การเรียนรู้ฯ แห่งละ ๑ - ๓ คน โดยทุกศูนย์การเรียนรู้ฯ จะมีครูประจำอย่างน้อยศูนย์การเรียนรู้ฯ ละ ๑ คน
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ได้สนับสนุนครูมาช่วยจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพและกิจกรรมนันทนาการให้กับเด็กป่วยและผู้ปกครอง
- นอกจากนี้ศูนย์การเรียนรู้ฯ บางโรงพยาบาลได้พิจารณาจัดจ้างครูเพิ่มเติมโดยใช้เงินบำรุงของโรงพยาบาล หรือมีผู้ที่มีจิตอาสา เช่น ครูเกษียณราชการมาช่วยสอนทั้งแบบประจำและแบบไม่เต็มเวลา หรือเฉพาะในบางโอกาส

(๒) ข้อมูลเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ไอทีของศูนย์การเรียนรู้ฯ ในโรงพยาบาล

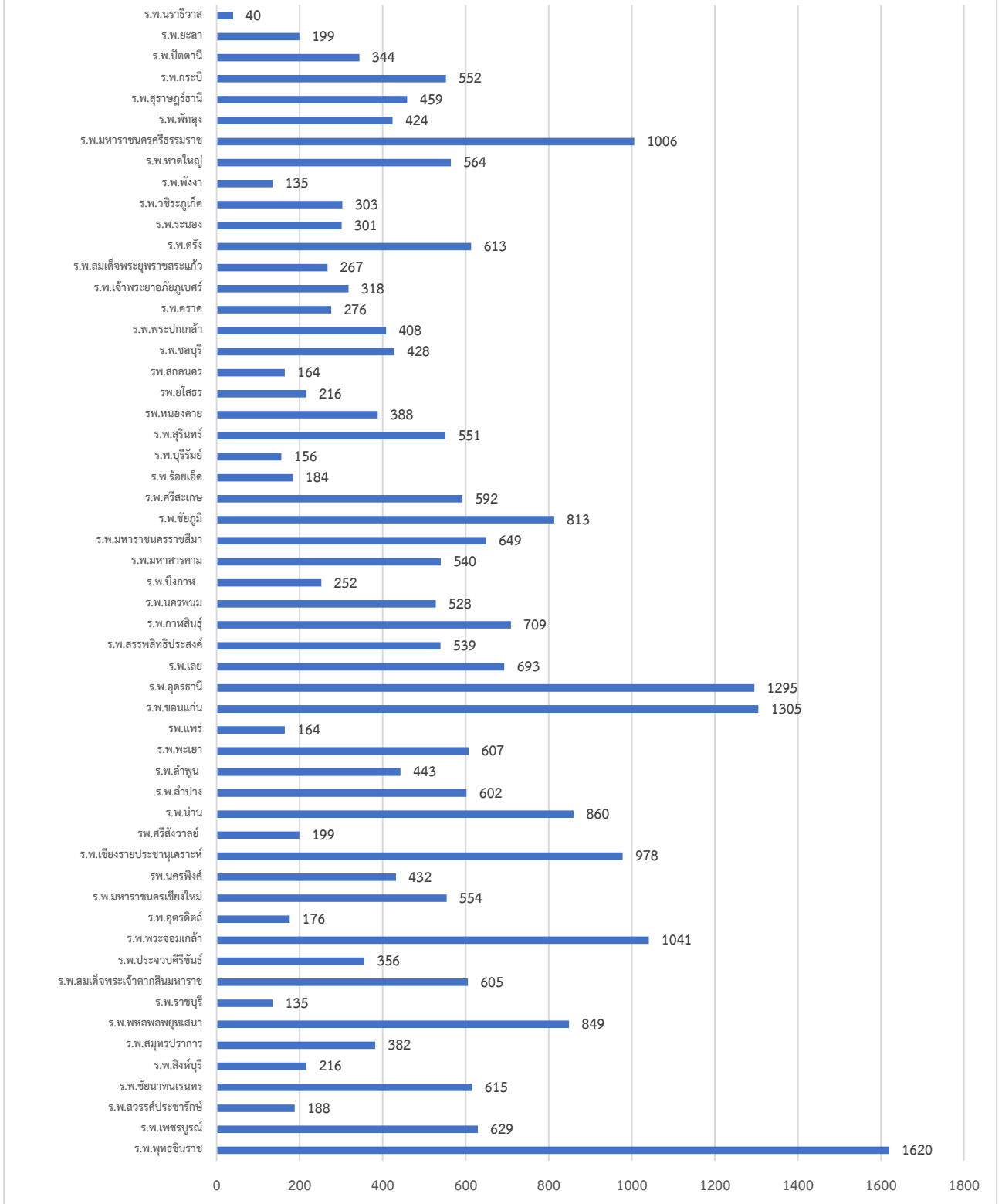
ศูนย์การเรียนรู้ฯ ในโรงพยาบาล มีอุปกรณ์พื้นฐานสำหรับใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต และมีระบบอินเทอร์เน็ตที่รองรับการใช้งานกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ นอกจากนี้มีการใช้เครื่องเล่น DVD และทีวี ในการเปิดสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้เด็กป่วยได้เรียนรู้ร่วมด้วย โดยในปี พ.ศ.๒๕๖๓ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้รับงบประมาณในการจัดซื้อแท็บเล็ตและ Mobile Education Kit ให้กับศูนย์การเรียนรู้ฯ เครื่องข่ายใหม่

๓. สรุปผลการให้บริการเด็กป่วยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

จำนวนเด็กป่วยที่เข้ามาใช้บริการในศูนย์การเรียนรู้ฯ ของโรงพยาบาลทั้ง ๗๐ แห่ง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๓๔,๕๓๐ คน มีการใช้บริการจำนวน ๗๙,๑๘๙ ครั้ง เฉลี่ยมารับบริการคนละ ๒ - ๓ ครั้ง โดยศูนย์การเรียนรู้ฯ ที่มีเด็กมาใช้บริการมากที่สุดคือ โรงพยาบาลพุทธชินราช ใช้บริการทั้งสิ้นจำนวน ๑,๖๒๐ คน และศูนย์การเรียนรู้ฯ ที่มีเด็กมาใช้บริการมากกว่า ๑,๐๐๐ คน มีจำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลพุทธชินราช โรงพยาบาลพระจอมเกล้า โรงพยาบาลขอนแก่น โรงพยาบาลอุดรธานี และโรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช โดยเด็กที่มาใช้บริการส่วนใหญ่ป่วยด้วยโรคทั่วไป โรคทางโลหิตวิทยา โรคมะเร็ง โรคปอด โรคทางสมอง โรคหัวใจ โรคลำไส้ โรคไต โรคเบาหวาน และโรคอื่น ๆ รายละเอียดการให้บริการเด็กป่วยของศูนย์การเรียนรู้ฯ ทั้ง ๗๐ แห่ง ดังภาพ

แผนภูมิแสดงจำนวนเด็กป่วยที่เข้ามาใช้บริการที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ ในโครงการ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มีเด็กป่วยมาใช้บริการที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ ในโรงพยาบาลรวมจำนวน ๓๔,๕๓๐ คน เป็นเด็กที่อายุถึงเกณฑ์เข้าโรงเรียนแล้วจำนวน ๓๑,๓๖๗ คน ในจำนวนเด็กที่ถึงเกณฑ์เข้าโรงเรียน มีเด็กที่กลับเข้าเรียนในระบบโรงเรียนปกติหรือระบบ กศน. รวมจำนวน ๒๘,๗๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๖๖ ของจำนวนเด็กที่ถึงเกณฑ์เข้าโรงเรียน รายละเอียดดังตาราง

ตารางแสดงข้อมูลเด็กที่มารับบริการที่ศูนย์การเรียนรู้ในโรงพยาบาลฯ

ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ มีเด็กที่มาใช้บริการทั้งหมด ๓๔,๕๓๐ คน					
ปี พ.ศ.๒๕๖๓ เด็กป่วยที่มาใช้บริการซึ่งอายุถึงเกณฑ์เข้าโรงเรียน ๓๑,๓๖๗ คน					เด็กป่วยที่อายุยังไม่ถึงเกณฑ์เข้าโรงเรียน (คน)
ปี พ.ศ.	กลับเข้ารับ รร.ปกติ (คน)	กศน. (คน)	ไม่ได้เข้าเรียน (คน)	พักการเรียน (คน)	
พ.ศ. ๒๕๖๐	๒๕,๗๙๑ (๙๑ %)	๒๒๔ (๑ %)	๑,๓๗๖ (๕ %)	๙๖๑ (๓ %)	๕,๐๖๗
พ.ศ. ๒๕๖๑	๓๐,๓๐๒ (๙๒.๗๘ %)	๓๓๗ (๑.๐๓ %)	๑,๓๔๗ (๔.๑๒ %)	๖๗๓ (๒.๐๖ %)	๑,๐๑๐
พ.ศ. ๒๕๖๒	๓๕,๑๘๐ (๙๓.๗๕ %)	๓๙๑ (๑.๐๔ %)	๑,๑๗๓ (๓.๑๓ %)	๗๘๒ (๒.๐๘ %)	๑,๕๖๔
พ.ศ.๒๕๖๓	๒๘,๒๗๖ (๙๐.๑๔%)	๔๗๖ (๑.๕๒ %)	๑,๖๒๒ (๕.๑๗ %)	๙๙๓ (๓.๑๗ %)	๓,๑๕๗

๔. กิจกรรมที่ดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๔.๑ การตรวจเยี่ยม/ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์การเรียนรู้ฯ ในโรงพยาบาล

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะทำงานโครงการฯ ประกอบด้วย ผู้แทนจากสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี ผู้แทนจากสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ผู้แทนจากมูลนิธิเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริฯ ผู้แทนจากหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนกลาง สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ได้มีการนิเทศ/ตรวจเยี่ยมโรงพยาบาลใหม่ที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๐ แห่ง โดยมีผู้แทนจากศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา/ประจำจังหวัด ผู้แทนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในพื้นที่เข้าร่วมนิเทศ/ตรวจเยี่ยมด้วย รายละเอียดดังนี้

๑. ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๕ - ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลบึงกาฬและโรงพยาบาลหนองคาย
๒. ครั้งที่ ๒ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลราชบุรี
๓. ครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๔ - ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ รพ.สมุทรปราการ
๔. ครั้งที่ ๔ วันที่ ๒๙ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ ณ โรงพยาบาลยโสธรและโรงพยาบาลสกลนคร
๕. ครั้งที่ ๕ วันที่ ๗ - ๙ มกราคม ๒๕๖๓ ณ โรงพยาบาลแพร่และโรงพยาบาลพิจิตร
๖. ครั้งที่ ๖ วันที่ ๒๓ - ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓ ณ โรงพยาบาลนราธิวาสราชนครินทร์
๗. ครั้งที่ ๗ วันที่ ๗ - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ แม่ฮ่องสอน และโรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่

ประเด็นที่นิเทศเป็นเรื่องการแนะนำโครงการ การใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากกระทรวงสาธารณสุขโดยกรมการแพทย์ การจัดตั้งคณะกรรมการในการดูแลและดำเนินการศูนย์การเรียนรู้ฯ การประสานงานการจัดหาครูเข้ามาดำเนินการสอน/จัดกิจกรรมให้แก่เด็กป่วย การส่งต่อเด็กเมื่อสามารถกลับไปเรียนในสถานศึกษาหรือต้องกลับไปรักษาตัวที่บ้าน การแนะนำการใช้อุปกรณ์และสื่อไอทีสำหรับช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กป่วย

สิ่งที่พบจากการนิเทศ/ตรวจเยี่ยมศูนย์การเรียนรู้ฯ

๑. โรงพยาบาลที่เข้าใหม่ทุกแห่งให้ความร่วมมือและมีความเข้าใจโครงการเป็นอย่างดี ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร มีการมอบหมายแพทย์/พยาบาลผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน
๒. โรงพยาบาลมีการเตรียมห้องเป็นสัดส่วนสำหรับดำเนินการโครงการ (โรงพยาบาลที่ยังไม่มีห้อง ผู้บริหารของโรงพยาบาลยืนยันกับคณะทำงานว่าจะจัดหาให้ตามความเหมาะสม)
๓. มีการดำเนินงานใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรอย่างถูกต้องตรงกับจุดประสงค์เป็นประโยชน์กับผู้ป่วยเด็กและครอบครัว

๔. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษส่วนใหญ่ที่เข้าใจโครงการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษสนับสนุนงบประมาณจัดสรรครูให้มาอยู่ประจำศูนย์การเรียนรู้ฯ ทำให้ไม่มีปัญหาการขาดแคลนครูประจำศูนย์การเรียนรู้ฯ เหมือนในปีที่ผ่านมา
๕. โรงพยาบาลที่เข้าใหม่ค่อนข้างมีความพร้อมเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลระบบ มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตสำหรับเชื่อมต่อกับอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ คณะนิเทศได้แนะนำการจัดหาคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วัสดุ อุปกรณ์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับใช้ในโครงการ ตลอดจนการประสานงานกับศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดในการจัดหาอุปกรณ์ไอทีมาใช้ในการเรียนการสอนในโรงพยาบาล
๖. คณะทำงานสนับสนุนให้โรงพยาบาลในเครือข่ายเดิมที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง ทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงสำหรับ โรงพยาบาลเข้าใหม่ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงาน
๗. โรงพยาบาลเข้าใหม่บางแห่งยังไม่มีประสบการณ์การประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น กศน. หรือ โรงเรียนในพื้นที่ คณะทำงานจึงให้คำแนะนำในการประสานงานกับหน่วยงานด้านการศึกษาในพื้นที่ ทั้ง กศน. และ โรงเรียน เพื่อการส่งต่อเด็กกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้ต่อไป

ข้อควรพัฒนา

๑. ควรมีการประสานงานให้หน่วยงานที่ดูแลระบบการศึกษาของจังหวัดรับทราบและมีการประชุมชี้แจงนโยบาย เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการบริการและการส่งต่อเด็กป่วยเข้าเรียนในระบบต่อไป
๒. ควรมีการนิเทศติดตามงานศูนย์การเรียนรู้ในโรงพยาบาลเครือข่ายเก่าเพิ่มมากขึ้น และชี้แจงการดำเนินงานกับหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากเมื่อบุคลากรที่รับผิดชอบการทำงานเดิมย้ายสถานที่ทำงานหรือปรับเปลี่ยนงาน ทำให้ขาดการประสานงานอย่างต่อเนื่อง
๓. ควรมีระบบการประเมินครูของศูนย์การเรียนรู้ฯ ระหว่างโรงพยาบาลและหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ ศูนย์การศึกษาเขตพื้นที่/ประจำจังหวัดที่ส่งครูมาประจำที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ ที่ชัดเจนในรูปแบบเดียวกัน เพื่อให้ครูได้รับการประเมินประสิทธิภาพการทำงานอย่างเหมาะสมตามความสามารถในการทำงานอย่างแท้จริง ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ใช้เป็นแนวทางในการช่วยพัฒนาความสามารถของครูและส่งเสริมความก้าวหน้าในอาชีพต่อไป

๔.๒ การพัฒนาความรู้และการนำเสนอผลงานของศูนย์การเรียนรู้ในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ จึงปรับเปลี่ยนรูปแบบในการจัดสัมมนาให้ความรู้ในการใช้สื่อและเทคโนโลยีสำหรับการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กในโรงพยาบาล และการเสนอผลงานวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องของศูนย์การเรียนรู้ฯ ของโรงพยาบาลเครือข่ายในรูปแบบออนไลน์ ดังนี้

- จัดสัมมนาออนไลน์ (Webinar) “โครงการพัฒนาศักยภาพและขยายศูนย์เครือข่ายการเรียนการสอนสำหรับเด็กป่วย ด้วยโอกาสทางการศึกษาในโรงพยาบาลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตามแนวพระราชดำริฯ ประจำปี ๒๕๖๓” ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวนทั้งสิ้น ๒๓๗ คน
- จัดประชุมออนไลน์นำเสนอผลงานทางวิชาการการดำเนินงานโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเด็กป่วยในโรงพยาบาล วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๘ คน

๕. การนำไอซีทีมาใช้ในศูนย์การเรียนรู้

ศูนย์การเรียนรู้ฯ ในโรงพยาบาลมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนใน ๓ ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านจิตใจ ด้านอาชีพ และอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

(๑) ด้านการศึกษา

- เด็กเล็ก -๖ ปี ใช้แท็บเล็ตและแอปพลิเคชันการศึกษา เช่น การหัดเขียน การนับเลข กิจวัตรประจำวัน แปรงพัน

- อายุ ๗-๑๒ ปี ใช้งานคอมพิวเตอร์ การตัดพิมพ์ติด เกมคำศัพท์ สื่อ CAI ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ
- ๑๒-๑๗ ปี สืบค้นอินเทอร์เน็ต eDLTV สำหรับการเรียน การศึกษานอกระบบที่ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง การทำ การบ้าน รายงาน และหาความรู้เพิ่มเติม
- ใช้อุปกรณ์ Mobile Education Kit ในการนำสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ไปสอนข้างเตียง ทั้งสื่อการศึกษาและสื่อที่สร้างความผ่อนคลาย
- ครูสามารถสอนในรายวิชาที่ตัวเองไม่ถนัดได้ โดยอาศัยไอทีช่วยสืบค้นข้อมูล เช่น eDLTV
- ใช้โปรแกรมทางการศึกษาต่าง ๆ และสื่อทางคอมพิวเตอร์ในการสอน ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ได้ดีขึ้น เช่น การเล่นเกมแก้แค้นน้อย การบวก ลบ คูณ หาร การเล่นเกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เพื่อให้เด็กได้จดจำคำศัพท์ ภาษาอังกฤษ ทำให้ผ่อนคลาย สนุกกับกิจกรรมในบทเรียนและเข้าใจมากยิ่งขึ้น

(๒) ด้านจิตใจ

- ใช้ สื่อนันทนาการ เช่น การดูการ์ตูน นิทาน และสารคดีต่าง ๆ เป็นต้น ในการช่วยให้เด็กป่วยมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน และรู้สึกผ่อนคลาย
- ใช้ eDLTV ค้นหาข้อมูลในการใช้ทำกิจกรรมศิลปะ ทำให้เด็กที่เจ็บป่วยมีความสุข สนุกสนาน
- ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมหรือเกมต่าง ๆ คอมพิวเตอร์หรือแท็บเล็ต เพื่อลดความกังวล ความวิตกกังวล ต่าง ๆ เมื่อต้องมา เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล นอกจากนี้ยังทำให้คลายความเหงาได้อีกด้วย

(๓) ด้านอาชีพ

- เด็กป่วยและผู้ปกครองฝึกฝนอาชีพจากการค้นหาในอินเทอร์เน็ตหรือการใช้ eDLTV ซึ่งทำให้ใช้เวลาว่างระหว่างพักรักษาตัวในการฝึกอาชีพและสามารถขายได้ เมื่อเด็กหายจากอาการเจ็บป่วย ผู้ปกครองสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

(๔) ด้านอื่น ๆ

- ใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก และอินเทอร์เน็ต ในการติดต่อประสานงาน ส่งข่าวสารสำคัญในเรื่องต่าง ๆ ระหว่างผู้ป่วย ผู้ปกครอง และครู ตลอดจนระหว่างผู้ป่วยกับผู้ป่วย
- ครูสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ทางอินเทอร์เน็ตเนื่องจากมีข้อมูลทันสมัยอยู่เสมอ ครูสามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอน และใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนได้
- ปัจจุบันมีกลุ่มไลน์และเฟซบุ๊กซึ่งใช้เป็นช่องทางการติดต่อประสานงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูของศูนย์การเรียนรู้ที่เข้าร่วมโครงการทุกแห่ง อาทิ การแลกเปลี่ยนแนวทางการเขียนโครงการ การติดตามข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานรายเดือน การแบ่งปันสื่อการสอนที่ครูบางคนสร้างขึ้น เพื่อให้ครูคนอื่น ๆ ได้เรียนรู้ ตลอดจน สอบถาม ข้อมูลความต้องการของศูนย์การเรียนรู้ต่าง ๆ เมื่อมีภาคเอกชนสนใจจะบริจาคสิ่งของ เป็นต้น

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ สำนักงาน กศน. ได้เข้ามาจัดกิจกรรมให้กับเด็กและครอบครัวที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ ทั้งหมด ๖๒ โครงการ มีเด็กและผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมรวมจำนวน ๓,๘๑๖ คน โดยกิจกรรมที่จัดครอบคลุม ๓ กิจกรรม (ข้อมูลจากสำนักงาน กศน.จังหวัดที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๓๑ แห่ง) ประกอบด้วย

๑. การจัดกิจกรรมส่งเสริมเรียนรู้ หรือกิจกรรมเสริมแรง เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ให้แก่เด็กผู้ป่วย
๒. การจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพระยะสั้นเพื่อไม่ให้เด็กตลอดจนผู้ปกครองเด็ก รู้สึกเบื่อหน่ายกับการพักรักษาตัวในโรงพยาบาล หรือการเรียนบางอาชีพสามารถสร้างรายได้ให้แก่ผู้ปกครองระหว่างการดูแลเด็กในโรงพยาบาลได้ด้วย
๓. การจัดกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมกับสภาพร่างกายของกลุ่มเป้าหมายตามความเห็นของแพทย์เจ้าของไข้เพื่อลดภาวะความเครียดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย

๖. แผนการดำเนินงานปี พ.ศ.๒๕๖๔

๑. ขยายศูนย์การเรียนรู้ฯ ใหม่ จำนวน ๑๔ แห่ง เพื่อให้ครบ ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ ได้แก่ ๑) โรงพยาบาลกำแพงเพชร ๒) โรงพยาบาลอุทัยธานี ๓) โรงพยาบาลสุโขทัย ๔) โรงพยาบาลชุมพร ๕) โรงพยาบาลมุกดาหาร ๖) โรงพยาบาลหนองบัวลำภู ๗) โรงพยาบาลระยอง ๘) โรงพยาบาลอำนาจเจริญ ๙) โรงพยาบาลสตูล ๑๐) โรงพยาบาลนครนายก ๑๑) โรงพยาบาลสมุทรสาคร ๑๒) โรงพยาบาลสมุทรสงคราม ๑๓) โรงพยาบาลนครปฐม และ ๑๔) โรงพยาบาลฉะเชิงเทรา
๒. การนิเทศ/ตรวจเยี่ยมโรงพยาบาลใหม่ที่เข้าร่วมโครงการ
๓. การจัดอบรม/สัมมนา อย่างน้อย ๒ ครั้ง

๗. ประเด็นที่เสนอต่อที่ประชุม:

เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๓ และพิจารณาแผนการดำเนินงานและงบประมาณสำหรับปี ๒๕๖๔ ในส่วนของงบประมาณจากมูลนิธิฯ เป็นเงิน ๓๗,๖๔๐ บาท